

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 29. maj 2018 af Østre Landsrets 18. afdeling
(landsdommerne Alex Puggaard, Ole Græsbøll Olesen og Morten Juul Nielsen (kst.) med
domsmænd).

18. afd. nr. S-3226-17:

Anklagemyndigheden

mod

erstatningssøgende

E

Født august 1983

(advokat Peter Frandsen, besk.)

Retten i Nykøbing Falsters dom af 1. november 2017 (1-3638/2017) er anket af E
med endelig påstand om, at der ydes hende erstatning med i alt 136.800 kr. med til-
læg af sædvanlig procesrente fra den 18. november 2016.

Anklagemyndigheden har nedlagt endelig påstand om, at der alene skal betales 45.600 kr.
med tillæg af sædvanlig procesrente fra den 18. november 2016.

Der er ikke i landsretten afgivet forklaring af E.

Det fremgår af Østre Landsrets dom af 13. oktober 2016, at E i landsretten ret-
telig blev fundet skyldig i forhold 6 f.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter sagens oplysninger, herunder således som sagen er forelagt, lægger landsretten til grund, at E afgav forklaring under sagens behandling i byretten samt afgav en kortere supplerende forklaring vedrørende nogle af sagens forhold under sagens behandling i landsretten, og at beviserne vedrørende E i det væsentlige var de samme såvel i byretten som i landsretten. Herefter lægger landsretten til grund, at baggrunden for den væsentlige nedsættelse af straffen, der skete ved Østre Landsrets dom af 13. oktober 2016, kan henføres til den forskellige bevisbedømmelse og deraf følgende udmåling af straffen, der skete i henholdsvis byretten og landsretten, hvor E ved landsrettens dom blev frifundet i flere forhold, som hun var domfældt for ved byrettens dom.

På denne baggrund finder landsretten, at frihedsberøvelsen af E i længere tid end den straf på fængsel i et år, som hun blev idømt ved Østre Landsrets dom af 13. oktober 2016, i al væsentlighed kan henføres til den betydelige længere straf, som hun blev idømt ved byrettens dom. Landsretten finder det ikke godtgjort, at E selv har givet anledning til, at hun i byretten blev idømt den væsentlige længere straf, og landsretten finder, at E's forhold forud for hovedforhandlingen i byretten ikke efter det oplyste kan tillægges afgørende betydning i denne forbindelse.

Landsretten tager derfor E's påstand til følge.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom ændres, således at statskassen inden 14 dage til E skal betale 136.800 kr. med tillæg af procesrente fra den 18. november 2016.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

— — —

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 04-06-2018

Steen M. Hansen
Sektionsleder

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 1. november 2017

Retten nr. 1-3638/2017

Politets nr. sak-2017-3100101-298

Erstatningssøgende

E

mod

Anklagemyndigheden

Denne sag er behandlet med domsmænd.

Tilkendegivelse af 14. juli 2017 er modtaget den 14. juli 2017

E var i tiden fra den 14. oktober 2014 til den 1. april 2016 anholdt og varetægtsfængslet som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 125 a, jf. udlændingelovens § 59, stk. 8, jf. til dels § 21 og § 171, jf. til dels § 21.

E blev ved Nykøbing Falster rets dom af 22. oktober 2015 dømt i forhold 1, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 6e, 6f, 6g, 6h og 7 for overtrædelse af straffelovens § 125 a, jf. udlændingelovens § 59, stk. 8 samt forsøg herpå og overtrædelse af straffelovens § 171. E blev frifundet i forhold 6 g. Straffen blev fastsat til fængsel i 2 år og 6 måneder samt udvisning af Danmark for bestandig.

E blev ved Østre Landsrets ankedom af 13. oktober 2016 dømt i forhold 1, 4, 5 og 6 e for overtrædelse af straffelovens § 125 a, jf. udlændingelovens § 59, stk. 8, og udlændingelovens § 59, stk. 8, jf. til dels § 21, og straffelovens § 171, jf. til dels § 21, men blev frifundet i forhold 6a, 6b, 6c, 6d, 6f, 6h og 7 for overtrædelse af straffelovens § 125 a, jf. udlændingelovens § 59, stk. 8, jf. til dels forsøg efter straffelovens § 21. Straffen blev i ankedommen fastsat til fængsel i 1 år samt udvisning af Danmark med indrejseforbud i 6 år.

E fremsatte ved e-mail af 18. november 2016 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Statsadvokaten imødekom den 17. januar 2017 kravet delvist med 45.334 kr., svarende til 170 dages frihedsberøvelse á 800 kr. med fradrag af 2/3 på grund af egen skyld fra erstatningssøgendes side. Beløbet forrentedes fra den 18. november 2016.

E påklagede denne afgørelse til Rigsadvokaten, der den 5. april 2017 afviste at yde erstatningssøgene yderligere erstatning, hvilken afgørelse E herefter begærede indbragt for retten.

Påstande

E har påstået sig tilkendt 136.800 kr. i erstatning for den faktiske frihedsberøvelse 171 dage á 800 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente fra den 18. november 2016.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse for påstanden om yderligere erstatning, idet erstatningssøgende har udvist egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Dog har anklageren kunne anerkende, at der skal ydes erstatning for yderligere én dag á 800 kr, men med fradrag af 2/3 som følge af egen skyld.

Sagens oplysninger

Under hovedforhandlingen af erstatningskravet er Statsadvokatens og Rigsadvokatens afgørelser dokumenteret, ligesom retsbøger fra grundlovsforhør og fristforlængelser er dokumenteret.

Der er ikke afgivet yderligere forklaringer under hovedforhandlingen.

Rettenes begrundelse og afgørelse.

E har siddet varetægtsfængslet i 171 dage mere end hun har fået dom for ved Østre Landsret den 13. oktober 2016.

Efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, har E som udgangspunkt krav på erstatning for den frihedsberøvelse, der står i misforhold til den idømte straf.

Erstatningen kan imidlertid nedsættes eller nægtes, hvis E selv har givet anledning til frihedsberøvelsen, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Det lægges ved bedømmelsen heraf til grund, at E under afhøring hos politiet den 15. oktober 2014 tilstod at hun i fællesskab med sin mand havde hjulpet flere udlændinge til landet, men at hun ikke vidste at det var ulovligt, og foreholdt at aflytninger påviste at hun og manden tog penge for denne hjælp, ikke længere ønskede at udtale sig, hvilket hun fastholdt i grundlovsforhøret samme dag. Det lægges videre til grund, at E den 1. december 2014 erkendte sigtelsen, men forklarede at hun alene fulgte sin mands ordrer og at hun da hun den 27. april 2015 blev sigtet for yderligere 4 forhold nægtede at udtale sig. Endelig lægges det til grund, at E under hovedforhandlingen i byretten den 22. oktober 2015 nægtede sig

skyldig, idet hun anførte at hun blot havde givet telefonnumre og vejledning til familie og familiens venner samt lånt disse penge.

E har ved sine modstridende forklaringer til politiet og i retten og ved at undlade at rense sig selv for for den alvorlige mistanke som sagens omstændigheder gav anledning til selv været skyld i at frihedsberøvelsen blev opretholdt så længe som tilfældet var.

Da frihedsberøvelsen imidlertid må antages i væsentligt omfang også at have været begrundet i længden af den ved byretten idømte straf, der blev nedsat betydeligt ved Landsrettens dom, findes erstatningen i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, skønsmæssigt at burde nedsættes til halvdelen af den takstmæssige erstatning for frihedsberøvelse..

Thi kendes for ret:

Statskassen skal inden 14 dage betale 68.400 kr. til E med sædvanlig procesrente fra den 18. november 2016.

Statskassen skal betale salæret til den beskikkede forsvarer.

Allan Moltke Hansen
Retsassessor

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEN I NYKØBING F., den 10. november 2017

Linda Petersen
Kontorfuldmægtig

Advokat Peter Frandsen
Stormgade 67
6700 Esbjerg

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 5. april 2017

JOURNAL NR.
RA-2017-3100206-36

SAGSBEHANDLER: CNS

Ikke yderligere erstatning for frihedsberøvelse - Deres j.nr.

De har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i København den 17. januar 2017, om at yde erstatning til E.

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at Deres klient ikke kan få yderligere erstatning for frihedsberøvelsen.

Begrundelse

De har i Deres klage over statsadvokatens afgørelse blandt andet gjort gældende, at Deres klient løbende har udtalt sig i sagen og dermed har forsøgt at rense sig selv for mistanken, og at der ikke har været noget ved Deres klients forklaringer eller adfærd under sagen, som skulle være årsagen til, at hun sad frihedsberøvet efter reglerne i retsplejelovens § 762, og at dette således understøtter, at Deres klient ikke har udvist egen skyld.

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nedsætte erstatningen. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse.

Det fremgår af sagen, at Deres klient i forbindelse med politiets afhøring den 15. oktober 2014 erkendte at have "hjulpet nogle mennesker til landet", men at hun oplyste, at hun ikke vidste, at det var ulovligt, og at hun - efter at være foreholdt, at der var aflytninger, som viste, at hun og hendes mand havde modtaget penge for menneskesmuglingen - ikke ønskede at udtale sig yderligere til politiet.

Det fremgår endvidere, at Deres klient i forbindelse med grundlovsforhøret den 15. oktober 2014 ikke ønskede at udtale sig, men at Deres klient efterfølgende i forbindelse med politiets afhøring den 2. december 2014 erkendte sigtelsen mod hende, men oplyste, at det var sket "på ordre" fra hendes mand.

Det fremgår endvidere, at Deres klient i forbindelse med fristforlængelsen den 27. april 2015, hvor der rejstes yderligere sigtelser, ikke ønskede at udtale sig.

Jeg finder, ligesom statsadvokaten, at Deres klient har udvist en sådan grad af egen skyld, at erstatningen for varetægtsfængslingen skal nedsættes med 2/3, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Jeg finder derfor ikke grundlag for at yde Deres klient yderligere erstatning.

Jeg har herved lagt vægt på, at Deres klient har haft en særlig anledning til at rense sig selv for en konkret mistanke, og at Deres klient dels har afgivet divergerende forklaringer og dels i vidt omfang har undladt at rense sig selv for den mistanke, der var rettet mod hende.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at Deres klient ved Østre Landsrets dom af 13. oktober 2016 blev dømt for udvisningsbegrundet kriminalitet, og at Østre Landsret inden da ved kendelse af 1. april 2016 foretog en vurdering af, hvorvidt fortsat varetægtsfængsling ville stå i misforhold til blandt andet den straf, som kunne ventes, hvis Deres klient blev fundet skyldig, og på baggrund af denne vurdering bestemte, at Deres klient skulle løslades inden endelig dom.

Jeg har slutteligt lagt vægt på, at Deres klient ved at begå udvisningsbegrundende kriminalitet selv må bære en del af risikoen for varetægtsfængslingen efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1. Jeg bemærker i den forbindelse, at nævnte bestemmelse er indgået i Deres klients fængslingsgrundlag gennem hele fængslingsperioden.

Sagens forløb

- I afgørelse af 17. januar 2017 ydede statsadvokaten Deres klient erstatning, men nedsatte erstatningen med 2/3 på grund af egen skyld.
- I brev af 8. februar 2017 har De klaget over afgørelsen.
- Den 15. februar 2017 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med en udtalelse. Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse. Der er ikke kommet nye væsentlige oplysninger frem af betydning for sagen.

Lovgrundlag

- Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § retsplejelovens 1018 a, stk. 3 (erstatning for frihedsberøvelse - egen skyld).

Mulighed for at klage mv.

Min afgørelse er endelig. Deres klient kan derfor ikke klage over den. Det står i retsplejelovens § 1018 e, stk. 3.

Deres klient kan anmode om, at retten tager stilling til erstatningskravet. Hvis Deres klient ønsker, at retten tager stilling til kravet, skal De oplyse dette til Statsadvokaten i København senest to måneder efter, at De har modtaget denne afgørelse. Det står i retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Hvis De har spørgsmål til min afgørelse, er De velkommen til at kontakte Christian Nikolaj Søberg.

Med venlig hilsen

Maj-Britt Elise Martinussen
Anklager

Advokat Peter Frandsen
Stormgade 67
6700 Esbjerg

DATO 17. januar 2017

JOURNAL NR.

SAK-2016-521-7232

BEDES ANFORT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: KEAH

STATSADVOKATEN I KØBEN-
HAVN

KAMPMANNSGADE 1
1604 KØBENHAVN V

TELEFON 72 68 90 00
FAX 45 15 01 19

Vedr. E .

Ved e-mail af 18. november 2016 har De på vegne af Deres klient fremsat krav om takstmæssig erstatning for uberettiget frihedsberøvelse, idet De har anført, at Deres klient har siddet varetægtsfængslet i længere tid end den ved Østre Landsret udmålte fængselsstraf.

De har ikke nærmere opgjort kravet.

Det fremgår af sagen, at Deres klient har været frihedsberøvet fra den 14. oktober 2014 kl. 16.25 til den 1. april 2016.

Ved retten i Nykøbing Falsters dom af 11. oktober 2015 blev Deres klient dømt i forhold 1, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 6e, 6f, 6g, 6h og 7 for overtrædelse af straffelovens § 125 a, jf. udlændingelovens § 59, stk. 8 samt forsøg herpå og overtrædelse af straffelovens § 171. Deres klient blev frifundet i forhold 6g efter anklagemyndighedens påstand. Deres klient blev idømt 2 år og 6 måneders fængsel samt udvist af Danmark for bestandigt.

Deres klient blev løsladt inden Østre Landsrets afgørelse ved kendelse af 1. april 2016, da retten ikke fandt, at der var tilstrækkeligt grundlag for fortsat varetægtsfængsling.

Ved Østre Landsrets dom af 13. oktober 2016 blev Deres klient dømt i forhold 1, 4, 5 og 6e for overtrædelse af straffelovens § 125 a, jf. udlændingelovens § 59, stk. 8 og udlændingelovens § 59, sk. 8, nr. 1, jf. til dels § 21 og straffelovens § 171, jf. til dels § 21.

Deres klient blev frifundet i forhold 6a, 6b, 6c, 6d, 6f, 6h og 7 for overtrædelse af straffelovens § 125 a, jf. udlændingelovens § 59, stk. 8, jf. til dels forsøg efter straffelovens § 21.

STATSADVOKATEN

Deres klient blev idømt 1 års fængsel samt udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år.

SIDE 2

Deres klient har derfor siddet varetægtsfængslet i 171 dage mere, end hun har fået dom for ved Østre Landsret.

Frihedsberøvelsen står efter min opfattelse i misforhold til den idømte straf, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2.

Der skal som udgangspunkt ikke ydes erstatning med høj takst for frihedsberøvelsens 1. døgn. Den høje takst for 1. døgn frihedsberøvelse ydes for det særlige ubehag, den erstatningssøgende oplever ved at blive revet ud af sin hverdag i forbindelse med iværksættelse af indgrebet. Dette særlige ubehag vil der i almindelighed ikke være grundlag for at kompensere for, når den erstatningssøgende er idømt en fængselsstraf, og den erstatningspådragende del af frihedsberøvelsen har umiddelbar tilknytning til denne. Der henvises til Rigsadvokatens Meddelelse nr. 2/2010 og princippet i U 2005.1657 V.

Erstatningsbeløbet kan herefter opgøres således:

170 dage á 800 kr.	136.000 kr.
Nedsættelse med 2/3	- 90.667 kr.
<u>I alt:</u>	<u>45.334 kr.</u>

Beløbet er opgjort efter de takster, som administrativt er fastsat af Rigsadvokaten, jf. RM 1/2014/2015/2016.

Som det fremgår af ovenstående, er erstatningsbeløbet nedsat med 2/3, idet jeg finder, at Deres klient har udvist egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Begrundelsen herfor er følgende:

Det fremgår af sagen, at Deres klient den 15. oktober 2014 under afhøring tilstod, at hun i fællesskab med sin mand havde hjulpet flere udlændinge til landet, men at hun ikke vidste, at dette var ulovligt. Da Deres klient blev foreholdt, at politiets aflytninger påviste, at Deres klient og hendes mand tog penge for denne hjælp, ønskede hun ikke længere at udtale sig til politiet.

Under grundlovsforhør den 15. oktober 2014 nægtede Deres klient sig skyldig og ønskede ikke at udtale sig.

Under afhøring den 1. december 2014 erkendte Deres klient sigtelsen. Deres klient forklarede, at hun alene fulgte sin mands ordre.

Den 27. april 2015 blev Deres klient fremstillet i grundlovsforhør med henblik på udvidelse af varetægtsfængslingsgrundlaget, hvor Deres klient blev sigtet for yderligere 4 forhold. Deres klient ønskede ikke at udtale sig.

Under hovedforhandling den 22. oktober 2015 ved retten i Nykøbing Falster forklarede Deres klient, at hun ikke var skyldig i menneskesmugling, men at hun blot havde givet telefonnumre og vejledning til sin familie og familiens venner, samt lånt penge for at kunne hjælpe dem.

Det kan i almindelighed ikke tillægges betydning for vurderingen af, om erstatning skal nedsættes eller nægtes efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, at en person benytter sig af sin ret til at nægte at udtale sig. Dette udgangspunkt fraviges, hvis den pågældende har haft en særlig anledning til at rense sig selv for en konkret mistanke, f.eks. på grund af mistankepådragende effekter på hans person, belastende telefonsamtaler eller lignende, jf. Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999, side 40.

På baggrund af ovenstående oplysninger vedrørende politiets telefonaflytninger finder jeg, at der har været en konkret mistanke mod Deres klient. Jeg finder, at Deres klient hermed har haft en særlig anledning til at rense sig selv for enhver konkret mistanke rettet mod hende.

Ved at give modstridende forklaringer til politiet og i retten, og ved at undlade at søge at rense sig selv for den alvorlige mistanke, som sagens omstændighederne gav

anledning til, har Deres klient selv givet anledning til frihedsberøvelsen og dens varighed.

Jeg finder således, at Deres klient har udvist egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, hvorfor erstatningskravet nedsættes med 2/3.

Beløbet forrentes fra den 18. november 2016, da jeg modtog erstatningskravet. Rentesatsen er den officielle udlånsrente, som Nationalbanken har fastsat pr. den 1. januar 2017 med et tillæg af 8 pct.

STATSADVOKATEN

Jeg har i dag anmodet Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi om at udbetale Dem beløbet.

SIDE 4

Opmærksomheden henledes på, at politidirektøren og restanceinddrivelsesmyndigheden (SKAT) har mulighed for at foretage modregning i erstatningen for eventuelle skyldige sagsomkostninger m.v.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at politidirektøren har pligt til at foretage indberetning af skattepligtigt beløb til skattemyndighederne.

I denne sag vil følgende beløb blive indberettet til skattemyndighederne:

Rentebeløbet (der opgøres i forbindelse med udbetalingen).

Alle henvendelser vedrørende udbetaling af erstatning bedes rettet til Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi.

Min afgørelse kan påklages til Rigsadvokaten. Hvis De ønsker at klage over min afgørelse, bedes De af praktiske grunde fremsende klagen til mig. Jeg vil snarest muligt efter modtagelsen af Deres klage videresende klagen og sagens akter til Rigsadvokaten.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelse af min afgørelse.

Klageadgangen til Rigsadvokaten skal udnyttes, inden kravet kan begæres indbragt for retten til prøvelse, jf. retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Med venlig hilsen

Gyrithe Ulrich
Vicestatsadvokat

STATSADVOKATEN

SIDE 5

Skattepligt: Vedrørende skattepligtige erstatningsbeløb:

Erstatning for tort m.v. (ikke-økonomisk skade) er ikke skattepligtig.

Erstatning for økonomisk tab, f.eks. tabt arbejdsfortjeneste, mistede arbejdsløshedsdagpenge eller sygedagpenge, er skattepligtig.

Erstatning for anden økonomisk skade, f.eks. ødelagt tøj, er ikke skattepligtig.

Renter af alle erstatningsbeløb er skattepligtige.

Skattepligtige erstatningsbeløb indberettes af politidirektøren til skattemyndighederne i forbindelse med udbetalingen. Dette gælder også i tilfælde, hvor politidirektøren ikke udbetaler beløbet, men foretager modregning, f.eks. i skyldige sagsomkostninger.

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og renter af alle erstatningsbeløb vil blive fortrykt på selvangivelsen, mens andre skattepligtige erstatningsbeløb skal selvangives over for skattemyndighederne.

STATSADVOKATEN

SIDE 6